

os har Kjøbenhavns Befæstning ikke havt nogen agitatorisk Betydning, om end Høire alt har benyttet den saaledes. Det vil altså i kommende Aar ved de næste Valg vise sig, at man ikke vil kunne benytte den Art Ting som før. Jeg tvivler nemlig ikke om, at paa de civile Budgetter ville vi komme til Forhandling og Enighed med det andet Ting, med Hensyn til dem vil man rette sig efter Folkethinget. Nogle Uger ville kunne gaa med, men det vil nok vise sig, at for de civile Budgetters Vedkommende vil Folkethingets overveiende Indflydelse paa Finansloven blive gjort gjældende, ligesom ogsaa Folkethingets Afgjørelse af andre Sager vil komme til at gjælde. Befæstningsagen vil saa være den Sikkerhedsventil, som Ministeriet vil have, naar der er Spørgsmaal om Provisorier. Man kan være ganske sikker paa, at de Provisorier, hvormed der stadig trues, og som vi jo ogsaa ere meget forberedte paa, ville først og fremmest komme til at dreie sig om Bevillinger til Kjøbenhavns Befæstning. Det vil være nødvendigt for Regjeringen og Høire, og det vil saa meget mere se, som man efterhaanden har paa en særegen Maade samlet sin Agitation om dette Punkt. — Jeg vil derom strax sige, at jeg tror ikke, at der nogensinde her i Landet eller i det Hele i noget Land er drevet en saa skjændig Agitation som med den Sag. Jeg tror, at det har været og er en Agitation af en særlig skjændig Beskaffenhed, og det er derfor rimeligt, at der her i Thinget dog en Gang protesteres derimod. De Herrer ere nemlig ganske simpelt gaaede ud fra — det er stet rundt omkring paa Møder, i Foredrag af udsendte Officerer, i Skaaltaler ved Festsigheder og paa Galler og ved den Slags Veiligheder — og have ræsonneret saaledes: Vi Høiremænd ere et Parti af fædrelandskjærlige, patriotiske Mænd, der ere særdeles varmt begejstrede for Fædrelandets Forsvar, og de andre Partier bestaa af Menneſter, der ikke elske eller ville gjøre Noget som helst for deres Fædreland. Saaledes har man sagt med mindre Sky, naar det stete paa lykkelige Møder, men det er dog ogsaa undertiden blevet sagt offentligt, om end undertiden mere eller mindre forblømet. Det har været de lange Talers korte Mening: Vi ere Folk, der ville værge vort Land, vi ville slaas med Fjenden, vi ere tappre, brave Patrioter, men I Andre — I ere Landsforrædere, nogle Menneſter, der i Virkeligheden ikke have Fædrelandskjærlighed, som ville gjøre Landet forsvarsløst, Forsvarsnihilister — det er Forskjellen paa Jer og os. Derfor sagde jeg, at det er en Agitation af en særlig nederdrægtig Be-

ſkaffenhed, der her har fundet Sted. Og den Agitation, som er bleven drevet paa den Maade, er lykkeligvis nogenlunde godt. Den har virkelig ført til nogenlunde gode Resultater, og det af forskjellige Grunde. Jeg skal først og fremmest nævne en Grund. Det er den, at vi have saa at sige været for stolte til at optage en Diskussion og en Agitation paa det Punkt med de Herrer. Naar man kommer til honnette Mænd og spørger om deres Fædrelandskjærlighed, saa svare de: Det er under vor Værdighed at diskutere om den Sag; at gaa og prale med sin Fædrelandskjærlighed og fremstille sig som de eneste Patrioter her i Landet, det er Noget, vi overlade til de Herrer; vi Andre have en virkelig Modbydelighed for at diskutere derom. Vi have derfor meget sjældent indladt os derpaa; jeg tror, at det gjælder alle mine Meningsfæller. Vi have aldrig villet optage den Sandste, man her har ment at kunne faste til os paa dette Punkt. Vi ere gaaede ud fra den simple Betragtning, at Fædrelandskjærligheden er den selvølgeligste Sag af Verden, en Sag, som fornuftige Menneſter ikke diskutere om. Og naar man saa bruger den i politisk Viemod, saa sige vi, at det ikke er værdt for os at indlade os derpaa; thi det er en saa lavt liggende Agitation, der drives paa dette Punkt, at man kun meget sjældent og kun for en Gang at sige det ned indlader sig derpaa. En saadan Agitation have de Herrer drevet, paa den Maade have de brugt Fædrelandskjærligheden. Vi betragte Fædrelandskjærligheden paa samme Maade, som man betragter Kjærligheden til sine Forældre og sine Børn, saa at vil den Mand, der vil diskutere den med os, have vi mest Vigt til at smide ned af Trapperne; thi der er ingen Grund, Anledning og Mulighed for en Diskussion derom mellem honnette Folk. Ovenikjøbet for os, der have et offentligt Hverv, Menneſter, som skrive og tale dansk er der ingen Grund til at tale høie Ord om, hvorvidt vi elske det danske Sprog, og ønske en særlig dansk Bevægelse. Det have de Herrer kunnet gjøre, og det have de gjort i deres Agitation. — Det Andet, som er Ulykken, er, at der omkring den Agitation virkelig har kunnet samles en Mængde brave, men naive Menneſter, og det har været Tilfældet. Der er en Mængde Menneſter, der, naar de se deres Blade og Bøger og Foredrag bestændig holde Fanen: Fædrelandskjærligheden, Forsvaret og „vi vil værge vort Land“ og de andre Fraser høit, tro, at der her i Landet er et Parti af patriotiske, særlig udmærkede Menneſter, men de forstaa stet ikke